

กาถาหัวใจเศรษฐี ปรระจำปี พ.ศ. 2559

รศ.ดร.สุรชัย ชากริยรัตน์

ม.เกษตรศาสตร์ บางเขน

ชมรม มก.อาวุโส ม.เกษตรศาสตร์ บางเขน

กรุงเทพฯ 10900 Mobile : 092-261-0888

ที่ปรึกษาทางวิชาการ สโมสรรศิชย์เก่า

Facebook : Surachai Chakriyarat

ม.เกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

E-mail : surachaichak@yahoo.com

เนื่องในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ประจำปี 2559 ผู้เขียนขอถือ โอกาสนี้อวยพรมายังผู้อ่านทุกคน ขออำนาจ บารมีของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงอภิบาลคุ้มครองให้ผู้อ่านและครอบครัวทุกท่าน จงมีแต่ ความสุข ความเจริญ ทั้งทางกายและใจ คิดสิ่งใดอันเป็นมงคลและความดีงาม จงสำเร็จสมประสงค์ในทุก ทิวราตรีตลอดกาลนาน ผู้ใดที่ได้ประพุดติและปฏิบัติธรรมย่อมจะบรรลุซึ่งความเป็นมงคล เจริญรุ่งเรือง อย่างแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้สวมนต์ภาวนาบทคาถาหมาเมตตาคาใหญ่เป็นประจำ เนื่องจากความ พิเศษของคาถาหมาเมตตาคาใหญ่นี้คือ เป็นบทพระธรรมเทศนาที่พระพุทธเจ้าทรงยกขึ้นแสดงเอง โดยไม่มีเหตุ ให้ต้องแสดง เช่น มงคลสูตร หรือมงคลปริตร ที่เป็นพระสูตรว่าด้วยเหตุที่ให้มนุษย์มีชีวิตประสบแต่สิ่งดีงาม ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า ทั้งในทางโลกและการปฏิบัติธรรม ซึ่งเป็นยอดปรารถนาของทุกคน พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ ณ พระวิหารเชตวัน อารามของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เพื่อตอบปัญหาของเหล่า เทวดา เช่น เทวดาชั้นรูปพรหมสูงสุด สุทธาวาส ซึ่งเป็นที่อยู่ของอริยบุคคล 2 จำพวก คือ พระอนาคามีและ พระอรหันต์ ที่ได้ไปประกาศในมนุษย์โลกว่า หลังจากที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว 12 ปี จะตรัสมงคล ดังนั้นพอครบ 12 ปี พวกเทวดาชั้นดาวดึงส์ ได้ไปประชุมเฝ้าพระอินทร์ขอให้พระองค์เป็นตัวแทนของ เทวดาทั้งหลายหมื่น โลกธาตุ ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าและมอบหมายให้เทวดาองค์หนึ่งเป็นตัวแทนทูลถามปัญหา ว่า ตามตำราที่ว่าด้วยมงคล 3 จำพวกที่ปฏิบัติกันในโลกมนุษย์ 3 จำพวก ในเวลานั้น ได้แก่

ทิฏมมงคล – สิ่งที่เราเห็นเป็นมงคล เช่น เห็นพระราชา

สุตมมงคล – เสียงที่ได้ยินเป็นมงคล เช่น คำกล่าวอวยพร

มุตมมงคล – สิ่งสัมผัสได้เกิดอารมณ์ชื่นบาน เช่น กลิ่นหอม รสอาหารอร่อย อากาศสดชื่นเย็นสบาย

อะไรคือสิ่งที่เป็นมงคลจริงแท้

พระพุทธเจ้าได้ตรัสมงคล 38 ประการ แก่เหล่าเทวดาโดยมีพระอินทร์เป็นประธานดังนี้

1. การไม่คบคนพาล
2. การคบบัณฑิตทั้งหลาย
3. การบูชาผู้ควรบูชาทั้งหลาย
4. การอยู่ในประเทศอันสมควร
5. การได้ทำบุญไว้ในกาลก่อน
6. การตั้งตนไว้ชอบ

7. การเป็นพหูสูต
8. ความเป็นผู้มีศิลป์วิทยา
9. การศึกษาวินัยอย่างดีแล้ว
10. วาจาเป็นสุภาษิต
11. การบำรุงมารดา บิดา
12. การสงเคราะห์บุตร
13. การสงเคราะห์ภรรยา
14. การประกอบการทำงานไม่คั่งค้าง
15. การให้ทาน
16. การประพฤติธรรมสุจริต
17. การสงเคราะห์ญาติ
18. การทำงานทั้งหลายไม่มีโทษ
19. การงดเว้นจากบาป
20. การเว้นจากการดื่มน้ำเมา
21. ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย
22. ความเคารพ
23. ความสุภาพอ่อนน้อม
24. ความสันโดษ
25. ความกตัญญู
26. การพึงธรรมตามกาล
27. ความอดทน
28. ความเป็นผู้ว่าง่าย
29. การพบเห็นสมณะทั้งหลาย
30. การสนทนาธรรมตามกาล
31. การบำเพ็ญตบะ
32. การประพฤติพรหมจรรย์
33. การเห็นอริยสัจ
34. การทำพระนิพพานให้แจ้ง
35. มีจิตอันไม่หวั่นไหวในโลกธรรม
36. ไม่เศร้าโศก
37. มีจิตปราศจากกิเลสฐูลี
38. มีจิตเกษม

ในครั้งนั้น เมื่อตรัสพระสูตรนี้จบ เทวดาทั้งหลายได้บรรลอรหัตต์เป็นอันมาก ครั้งรุ่งขึ้นสมเด็จพระบรมครูจึงตรัสเล่าเรื่องที่ทรงเทศนามงคล 38 ประการ ให้พระอานนท์ฟังซ้ำอีกครั้ง เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อพระภิกษุทั้งหลายฟังต่อไป พุทธประสงค์ในนัยพุทธภาษิตรวม 38 ประการนี้ เป็นอุดมมงคล คือ ทางก้าวหน้าของชีวิตมนุษย์สูงสุด ซึ่งต่อมาพระสังกัจจายน์ได้นำมารจนาไว้เพื่ออธิบาย ขยายความโดยละเอียด ความของพระธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักธรรมอย่างเป็นขั้นตอนเป็นอย่างดี ปรากฏอยู่อย่างละเอียด ในพระคัมภีร์เปฏฺโปกปเทศปกรณ์ ซึ่งต่อมามูลนิธิภูมิพลโลกิยกุ ได้จัดพิมพ์พระคัมภีร์นี้ ฉบับแปลเป็นภาษาไทย ครั้งแรกของประเทศไทยเนื่องใน โอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อ 2 เมษายน 2558 มานี้เอง

ในโลกยุคปัจจุบันที่ทุกชีวิตต้องดิ้นรนต่อสู้ให้พ้นจากความอดอยาก ขากจน ผู้เขียนจึงใคร่ขอมอบคาถาหัวใจเศรษฐีที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้แล้วในที่ต่าง ๆ มานำเสนอให้ปฏิบัติเป็นแบบง่ายที่สุดที่ผู้เขียนเคยค้นคว้ามาจากตำราและคำเทศนาจากพระอริยสงฆ์ในวาระและ โอกาสต่างๆ ดังนี้คือ

อุ อา กะ สะ

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้อ่านทุกท่าน ดังต่อไปนี้

ก่อนอื่นต้องขอทำความเข้าใจกับท่านผู้อ่านก่อนว่า คาถาตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานปี พ.ศ. 2554 หมายถึง คำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ในภาษาบาลี อัตราของฉันทก็คือ 4 บาท จึงเรียกว่าคาถาหนึ่ง คาถาหัวใจเศรษฐีนี้ ไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ อย่างไรก็ตามก็คำย่อของคาถาบทนี้คือ อุ อา กะ สะ 4 ตัวเท่านั้น เพื่อจดจำได้ง่าย ดังนั้นไม่ว่าคาถาหัวใจเศรษฐีในภาษาบาลี ฉบับเต็มที่พระภิกษุใช้กันเป็นเช่นไร ผู้เขียนขอไม่กล่าวถึงในบทความนี้

อย่างไรก็ดีผู้เขียนได้ไปค้นคว้ามาเขียนโดยไปพบในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม โดยท่าน ป.ประยูรทร (พระพรหมคุณาภรณ์) ฉบับพิมพ์ ครั้งที่ 15 พ.ศ. 2550 หน้า 116 อยู่ในหมวดธรรมที่เรียกว่า จตุกกะ – หมวด 4 (144) ซึ่งพระบรมศาสดา พระพุทธเจ้าได้แสดงไว้นานมาแล้วนั่นเอง ผู้เขียนขอตั้งข้อสังเกตว่า จากการได้สนทนากับผู้คนที่ผู้เขียนรู้จัก ครูอาจารย์ นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เมื่อสนทนากันเรื่องนี้จริง ๆ ไม่มีผู้ใดรู้ความหมายที่แท้จริงของคาถาบทนี้เลย แต่เมื่อผู้เขียนถามว่าอยากมีเงินทอง ร่ำรวยเป็นเศรษฐีหรือไม่ ทุกคนแสดงความกระตือรือร้นมาก

ผู้เขียนขอเน้นว่า นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นปีน้ำท่วมใหญ่ของกรุงเทพฯ เรื่อยมา คนส่วนใหญ่รวมทั้งตัวผู้เขียนเองด้วย ต่างได้รับความเดือดร้อนจากภาวะเศรษฐกิจฝืนฝวนอย่างรุนแรง ผู้เขียนจึงใคร่ขอนำคาถาหัวใจเศรษฐีนี้มาอวยพรปีใหม่ 2559 ต่อผู้อ่านทุกคนให้เป็นเศรษฐีกันทุกคน หลุดพ้นจากความทุกข์ ความอดอยาก ขากจน และหนี้สินกันทุกคนถ้วนหน้าตลอดกาล ดังนี้

หลักธรรมนี้เรียกว่า ทิฏฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 เป็นหลักธรรมที่จะอำนวยประโยชน์สูงขั้นต้นของชีวิต ให้หลุดพ้นจากความยากจนได้แน่นอน ถ้าท่านบำเพ็ญธรรมนี้ต่อไป เป็นนิจนิรันดร ชั่วชีวิตของ

ท่านคำว่าเศรษฐกิจจะบังเกิดกับตัวท่านและครอบครัวอย่างแน่นอนไม่ต้องสงสัยใด ๆ คาทาสั้น ๆ ว่า อู อากะ สะ ย่อมาจาก

1. อุฏฐานสัมปทา คือ ความขยันหมั่นเพียร

ท่านทุกคนมีอยู่แล้ว ต้องหมั่นฝึกฝนให้เป็นนิสัยติดตัวเราและทุกคนในครอบครัว แต่อย่าไปขยันทำ ความเพียรในเรื่องโง่ๆ เช่น ขยันเที่ยวเตร่ พาให้เสียทรัพย์ จงขยันหมั่นเพียรศึกษาหาความรู้เมื่อยังเยาว์ เมื่อ เข้ารับราชการหรือทำงานประกอบอาชีพอันสุจริต ไม่มีโทษ ขยันหาความชำนาญ รู้จักใช้ปัญญาสอดคล้อง ตรวจสอบตราหาอุบายวิธี สร้างความก้าวหน้าในอาชีพและบริหารจัดการอาชีพของตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทุกวัน เรียกว่า ขยันต่อยอดอาชีพของตนให้เกิดผลคอกออกผลงดงาม

2. อา ย่อมาจากคำว่า อารักขสัมปทา คือ ถึงพร้อมด้วยการดูแลรักษา

คือ รู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์ เครื่องมือเครื่องใช้ในอาชีพของตนให้อยู่สภาพดี และพร้อมใช้ อยู่ตลอด รวมทั้งคุ้มครองผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรจากข้อ 1 โดยชอบธรรม ด้วยกำลัง งานของตน ไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสียหายได้ รวมทั้งดูแลสามี ภรรยา ครอบครัวของตน พืชผล และสัตว์ เลี้ยง โค กระบือในความดูแลของตนให้มีความสุขดีด้วย

3. กะ ย่อมาจากคำว่า กัลยาณมิตตา เป็นมงคลข้อที่ 2 จากมงคล 38 ของมงคลชีวิต นั่นเอง

คือ คบบัณฑิต คือ คบคนดีเป็นมิตร รู้จักแยกแยะบุคคลที่ควรคบ ไม่เสวนากับคนชั่วและคนพาล จากถิ่นฐานที่เราอยู่ ถ้าท่านมีเพื่อนที่ดี มีศรัทธาในศาสนา มีศีล มีปัญญาจะนำแต่ความดีงามและประโยชน์ มาสู่ตัวท่านและครอบครัว จะนำสิ่งดี ๆ มาสู่ชีวิตของท่านแน่นอน เช่น แนะนำอาชีพการงานและธุรกิจที่ดี งามมาสู่ท่านตลอดไป

4. สะ ย่อมาจากคำว่า สมชีวิตา รู้จักใช้ชีวิตที่เหมาะสมต่อการดำรงตน

คือ รู้จักประมาณตนนั่นเอง รู้จักค่าของเวลาและเงิน กำหนดรายได้และรายจ่ายเลี้ยงชีวิตแต่เพียงพอ ดี ไม่ฝืดเคือง ไม่สุรุ่ยสุร่าย ให้มีรายได้มากกว่ารายจ่ายเสมอ มีประหยัดเก็บไว้ตลอดเวลา ทำให้เป็นนิสัย ผู้เขียนแนะนำให้สอนลูกด้วยการมอบอมสินสวยๆ มอบให้ลูกในวันเกิดทุกปี เมื่อออมสินเต็ม พ่อแม่จะ เพิ่มให้อีก 1 เท่า เป็นต้น เป็นกำลังใจ

จากการสนทนากับคนรอบข้างที่ผู้เขียนรู้จักในวารดิถีขึ้นปีใหม่ 2559 ในคาถาบทนี้ ทุกคนซาบซึ้ง ใจที่ได้รับฟังอย่างจริงใจ และน้อมรับ ไปปฏิบัติ ผู้เขียนแนะนำว่าแม้ท่านจะอายุมากแล้ว นำไปปฏิบัติก็ยังไม่ สายเกินไปจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีงามต่อสังคมต่อไป

ด้วยความปรารถนาดีจากผม รศ.ดร.สุรชัย ชาคิริยรัตน์

ขอให้ทุกท่านที่ได้อ่านบทความนี้เป็นเศรษฐกิจใหม่ด้วยกันทุกคนนะครับ

นับจากปี พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป สวัสดิ์